

Jaarverslag 2017

Stichting Mandioca

Verantwoording activiteiten 2017
en plannen voor 2018

Introductie

In 2017 heeft Stichting Mandioca in samenwerking met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa zich gericht op de voorbereiding en uitvoering van de derde onderwijspilot, het begeleiden van Painü als onderdeel van de derde fase het overkoepelende Project Yahuaraca. Daarnaast hebben we erg mooie resultaten kunnen bereiken met de inheemse Bora-Muinane families op het gebied van het revitaliseren van hun taal en cultuur.

Net als in de voorgaande jaren hebben we ook in 2017 ook veel financiële ondersteuning vanuit Colombia gehad. Zo zijn twee voorstellen aan het Colombiaanse Ministerie van Cultuur goed gekeurd waarvan een voor de derde onderwijspilot en de andere voor het initiatief met de Bora-Muinane families. Tevens hebben we door onze alliantie met de Nationale Universiteit van Colombia uit het Extensión Solidaria fonds ondersteuning gekregen voor de derde fase van Project Yahuaraca in het algemeen. Inmiddels is de verantwoording voor alle drie de projecten goed gekeurd door de betreffende Colombiaanse instanties.

In dit verslag wordt eerst een korte beschrijving over de Stichting en haar partnerorganisatie Fundación Grupo Proa. Vervolgens wordt nader ingegaan op de projectdoelen, activiteiten behaalde resultaten van 2017 en het financiële jaaroverzicht van 2017. Tenslotte worden de plannen uiteengezet voor 2018 dat voornamelijk in het teken zal staan van het afronden van Project Yahuaraca. Een project dat wij

zijn begonnen in 2013 en waaruit diverse subprojecten zijn voortgekomen én dat bovendien in 2016 verkozen was tot één van de finalisten van de tweejaarlijkse Social Inclusion Award van de Colombiaanse instelling Colsubsidio.

De projecten en activiteiten die we met Fundación Grupo Proa sinds 2013 hebben uitgevoerd, zijn ontstaan vanuit het idee de lokale inheemse bevolking in het zuiden van het Colombiaanse Amazone gebied te begeleiden en ondersteunen in het bewerkstelligen van hun projecties en plannen. Zogezegd de behoeften om de door hun geconstateerde problemen het hoofd te kunnen bieden. Deze behoeften zijn door de inheemsen gemeenschappen en autoriteiten beschreven in de zogenaamde Planes de Vida – lange termijn plannen.

De belangrijkste punten hierin zijn:

- herstel van traditionele en ancestrale kennis,
- herstel van cultuur en culturele vorming,
- herstel, bescherming en duurzaam beheer van de natuur,
- ontwikkeling van een eigen-onderwijs-model,
- het creëren van alternatieve inkomstenbronnen binnen de gemeenschappen.

Essentieel in onze aanpak is de lokale bevolking direct te betrekken bij het uitdenken van de plannen, de voorstellen, de voorbereiding, uitvoering én de voortgang van de projecten. Door deze manier van werken hebben we op diverse vlakken een verschil kunnen maken met de inheemse initiatieven en processen die we hebben ondersteund en begeleid.

Stichting Mandioca

Stichting Mandioca is op maandag 15 oktober 2007 opgericht met als doel kleinschalige ontwikkelingsprojecten en initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het verbeteren van de levensomstandigheden en de woon- en leefgebieden van mensen in rurale gebieden. De projecten hebben voornamelijk betrekking op voedselvoorziening, gezondheid, onderwijs en cultuur- en natuurbeschoud.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Sinds 1 januari 2008 staat Stichting Mandioca geregistreerd bij de belastingdienst als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Voor meer informatie over de ANBI status, zie www.belastingdienst.nl

Werkwijze van de Stichting

Voor het behalen van zo goed mogelijke projectresultaten op korte en lange termijn streeft de Stichting de volgende uitgangspunten na die dit moeten bevorderen:

- Lokaal initiatief; de aanzet tot een project of initiatief komt vanuit de ondersteuning behoevende partij (bijv. een of meerdere gemeenschappen of lokale organisatie).
- Actieve betrokkenheid; een zo groot mogelijke actieve betrokkenheid van de doelgroep en onderlinge samenwerking tussen bijv. bewoners en betrokken gemeenschappen en instellingen.
- Lokale partnerorganisatie; samenwerken met een lokale organisatie in het projectland die direct met de hoofddoelgroep te maken heeft en over nodige kennis en ervaring beschikt en betrokkenheid heeft met betrekking tot het hoofdthema van het project.
- Afstemmen van het projectplan; afstemmen van het project op beleids- en ontwikkelingsplannen van de overheden en internationale afspraken.

- Institutionele samenwerking; het actief betrekken en opbouwen van samenwerkingsverbanden met lokale en regionale overheidsinstanties, ngo's, bedrijven en particuliere sleutelfiguren.

Contact en informatie

Stichting Mandioca
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)
Breeweg 8 | 2636 EB | Schipluiden
Contactpersoon: Kees van Vliet
TEL: 0031 (0)15 3808260 of 0057 320 2818591
Email: info@stichtingmandioca.org
Website: stichtingmandioca.org
Reg. nr. Kamer van Koophandel: 27306638
Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden
Identificatienummer (RSIN): 818571044

BANKGEGEVENS

NL23RABO0138362963

T.n.v. Stichting Mandioca, Delft

Partnerorganisatie

Fundación grupo proa

Om de werkzaamheden in Colombia meer draagvlak en daadkracht te geven op lokaal, regionaal en nationaal niveau is een samenwerkingsverband aangegaan met de Colombiaanse stichting Fundación Grupo Proa. Dit is een stichting zonder winstoogmerk en heeft als doel het ondersteunen en bevorderen van initiatieven gericht op sociale, economische en ecologische duurzaamheid. Deze Colombiaanse stichting is in april 2013 opgericht door vijf personen waar van er drie reeds meerdere jaren werkervaring hebben in het projectgebied (waaronder Kees van Vliet en Camila Pérez).

Educación Bora 2017

Een levensproject van inheemse families

Dit is een initiatief van diverse inheemse families dat is opgericht in 2014 met als hoofddoel het gebruik van de inheemse talen te stimuleren onder jongeren. Aan het hoofd staat de grootmoeder Aurelia Jifichiu van de inheemse groep Bora van de clan Oso Hormiguero en wordt vergezeld in dit initiatief door haar broer Aurelio, zoons en dochters, ooms en tantes, neven en nichten en kleinkinderen.

Voor het overgrote deel betreft het een initiatief dat geen financiële ondersteuning vereist; immers, als de families het gebruik van de eigen taal willen aanleren moet dat vanuit de families zelf komen, in huiselijke omgeving. Echter, voor bijvoorbeeld het schrijven en vertalen van verhalen en het organiseren van uitwisselingservaringen is financiële ondersteuning wenselijk. Daarom heeft Fundación Grupo Proa op uitnodiging van Aurelia Jifichiu een voorstel ingediend bij het Ministerie van Cultuur van Colombia. Dit voorstel was in 2016 goedgekeurd voor 21.000.000 Colombiaanse Pesos, om en nabij de 6.000 euro. Stichting Mandioca heeft het initiatief met 1.026,37 euro ondersteund.

Aanleiding

De initiatiefnemers behoren tot de Bora, Muinane en Miraña; drie inheemse groepen uit de Colombiaanse Amazone waarvan hun oorspronkelijk woongebied op 400 a 500 km afstand ligt van Leticia. Door o.a. het gewapend conflict zijn veel families van diversen inheemse groepen het geweld ontvlucht en een nieuw leven begonnen in de omgeving van het Leticia, gelegen in het uiterste zuiden van de Colombiaanse Amazone, aan de grens met Peru en Brazilië.

Door het vertrek uit het eigen leefgebied, de directe nabijheid en invloed van de westerse cultuur, economische

veranderingen en de leerplicht voor kinderen zijn de oorspronkelijke manieren voor het aanleren van de taal, normen en waarden, kennis van de cultuur en natuur in verval geraakt. Tegenwoordig, net als het geval is voor vele andere inheemse talen uit het Amazone gebied, worden het Bora, Muinane en Miraña beschouwd tot de bedreigde talen, dat wil zeggen met uitsterven bedreigd. Bovendien, het verdwijnen van een taal gaat doorgaans gepaard met het verdwijnen van kennis en cultureel erfgoed.

Met dit in het achterhoofd en gemotiveerd door haar zoon Celimo Negedeka en de grootvader Aniceto Negedeka, die al vele jaren ervaring hebben met het versterken en schrijven van de Muinane taal, heeft Aurelia het belang van het behouden van haar taal en andere inheemse talen ingezien en de aanzet gegeven tot het vormen van het initiatief Lengua Viva - Educación Bora. Vandaag de dag zien de betrokken families dit initiatief als een familiair levensproject.

FOTO boven en onder: De tweede uitwisselingservaring van de projectgroep Lengua Viva Bora op de Nationale Universiteit van Colombia in Leticia tijdens de opening van het Catedra de Lenguas.

Alhoewel deze families in diverse gemeenschappen wonen, is het belangrijkste ontmoetingspunt het huis van grootmoeder Aurelia Jifichiu. Dit ligt op 60 minuten loopafstand van de weg tot aan de beek Tacana, ter hoogte van km 17 op de weg Leticia-Tarapacá.

Eerdere resultaten 2015-2016

Met dank aan de financiële ondersteuning van het Colombiaanse Ministerie van Cultuur in 2015 hebben we in maart 2016 het eerste rijk-geïllustreerde kinderboek laten drukken met drie verhalen geschreven in de inheemse taal Bora en in het Spaans. Daarnaast hebben we digitale geluidsopnamen gemaakt van de drie verhalen en tenslotte 5 educatieve ontmoetingen in de gemeenschap van deze Bora Muinane families.

Doelen 2017

Zoals eerder vermeld is het hoofddoel het herstellen van de sociale rol van de vrouw en het gebruik van de Bora taal te stimuleren onder de leden van de betrokken families (incl. kinderen, jongeren en volwassenen) met als specifieke doelen:

- Het verbeteren en aanleren van vaardigheden in het verstaan, spreken, schrijven en vertalen van de Bora taal.
- Het verbeteren en aanleren van specifieke kennis, normen, waarden en vaardigheden gerelateerd aan de tradities en het vrouwelijke woord van de Bora.
- Het stimuleren en inspireren van andere inheemse families en of groepen.

Dit is bereikt door:

- Het vastleggen van raadgevingen, verhalen, dansen, gezangen en slaapliedjes vanuit het vrouwelijke perspectief.

- Deel te nemen aan culture evenementen en uitwisselingen op scholen en andere instellingen.
- Ontwikkelen en uitvoeren van experimentele educatieve activiteiten gericht op kinderen en jongeren van de betrokken families en andere geïnteresseerden.

Resultaten 2017

Met financiële ondersteuning vanuit het Ministerie van Cultuur van Colombia aangevuld met fondsen van Stichting Mandioca hebben we in het jaar 2017 de volgende resultaten kunnen bereiken:

- 3 verhalen en 5 slaapliedjes opgenomen, opgeschreven in Bora, vertaald en geïllustreerd. Ontwerp van een kinderboek, gelijk aan het 1e kinderboek uit 2016.
- 10 educatieve bijeenkomsten gericht op de kinderen van de betrokken families.
- 1 uitwisselingservaring op de kennismarkt van 4 oktober 2017 op het inheems onderwijs instituut Francisco José de Caldas, zie resultaten Project Yahuaraca in het formele onderwijs.
- 1 uitwisselingservaring tijdens de opening van de 6 maanden durende cursus Lenguaje Espíritu, op de Nationale Universiteit van Colombia, dependance Leticia.
- Deelname aan diverse traditiele feesten in de Malokas van andere inheemse groepen in de omgeving van Leticia.

Niettemin, het grootste resultaat is de ervaring die de direct betrokken familieleden hebben opgedaan om bovenstaande resultaten te bereiken.

Foto's: Een indruk van het tot dusverre digitale eindresultaat; Tijdens de kennismarkt kregen de leerlingen van klas 6 en 7 de kans hun kennis en ervaringen te delen met de bezoekers; de leerlingen van de andere klassen, docenten, ouders en andere uitgenodigden.

Samenvatting

Project Yahuaracaca 2013-2017

Dit project is gericht op het herstel en effectief gebruik van traditionele kennis van o.a. de Tikuna indianen in de Colombiaanse Amazone. Het doel is om het sociale welzijn van de Tikuna te verbeteren en tegelijkertijd een duurzaam natuurbeheer te bevorderen van de meren en overstromingsbossen.

Deze meren en bossen produceren een enorme hoeveelheid aan vis, fruit, medicijnen en andere producten. Echter, door de populatie toename is het landgebruik sterk veranderd met als o.a. als gevolg overbevising, ontbossing en ondervoeding van met name de kinderen. Om de voedselzekerheid en biodiversiteit zeker te stellen is een duurzaam beheer dus van groot belang. Kennis en bewustzijn behoren hier tot een van de oplossingen.

Omdat de traditionele kennis over de natuur vaak tot in detail relaties beschrijft tussen mens, dier en plant is het belangrijk deze kennis te erkennen en nuttig te gebruiken. Zodoende werken we sinds 2013 samen met de lokale inheemse bevolking, autoriteiten en overheidsinstellingen om deze kennis te integreren en versterken in het: a) lokale basisonderwijs; b) community-based ecotoerisme en c) het natuurbeleid en -beheer op lokaal en regionaal niveau. Daarnaast begeleiden we de inheemse ecotoerisme organisatie PAINÜ in het opdoen van praktijk ervaring, communicatieve en administratieve vaardigheden en het verkrijgen van de juiste papieren bij de overheid.

Om het project beter uit te kunnen voeren en het meer draagvlak en daadkracht te geven op lokaal, regionaal en nationaal niveau is een samenwerkingsverband aangegaan met de Colombiaanse stichting Fundación Grupo Proa. Dit is een stichting zonder winst oogmerk en heeft als doel het ondersteunen en bevorderen van initiatieven gericht op sociale, economische en ecologische duurzaamheid. De stichting is in april 2013 opgericht door vijf personen waar van er drie reeds meerdere jaren werkervaring hebben in het projectgebied (waaronder Kees van Vliet en Camila Pérez).

RESULTATEN - Maloka de Saberes Interculturañes y Ambientales

- Gedetailleerde lesprogramma's ontwikkeld voor klas 6, 7, 8, 9, 10 en 11 van het voortgezet onderwijs binnen het Inheems Onderwijs Instituut Francisco José de Caldas
- Uitgevoerd met 170 leerlingen van klas 6 en 7 vanaf februari tot en met oktober 2017.
- **Thema klas 6:** De aarde en veranderingen in het territorium.
- **Thema Klas 7:** Vogels en veranderingen in ecosystemen.
- Gebaseerd op de 6 leermomenten van het eigen pedagogisch onderwijsmodel.
- Gekoppeld aan de standaard competenties van het Ministerie van Onderwijs van Colombia én eigen competenties.

Resultaten

Project Yahuaracaca 2017 in het formele onderwijs

Als vervolg op de twee succesvolle pilotprojecten in 2015 en 2016 hebben we in het afgelopen jaar het derde pilotproject -**Maloka de Saberes Interculturales y ambientales**- kunnen uitvoeren. Dit was mede mogelijk door de financiële ondersteuning vanuit de Nederlandse organisatie Vastenactie, het Colombiaanse Ministerie van Cultuur, het fonds Extension Solidaria van de Nationale Universiteit van Colombia.

Geïnspireerd door de eerder uitgevoerde pilotprojecten kwam de ervaren docente Sandra Marín in het najaar van 2016 met het voorstel hetzelfde onderwijsmodel toe te passen binnen haar onderwijsvak Natuurwetenschappen met alle 6 de klassen van het voortgezet onderwijs binnen de inheemse scholengemeenschap Francisco José de Caldas. Zodoende hebben we sinds het najaar van 2016 gewerkt aan de voorbereiding van deze pilot.

De lesprogramma's die hieruit voort zijn gekomen zijn gebaseerd op de zes leermomenten en het gebruik van diverse informatiebronnen en instrumenten, zowel traditionele als westerse, met als uiteindelijk doel jongeren op te leiden met kennis en vaardigheden van 'beide werelden'. Iedere klas met een eigen thematiek:

- Klas 6. De aarde en veranderingen in het territorium
- Klas 7. Vogels en veranderingen in ecosystemen
- Klas 8. Inrichting van ons leefgebied
- Klas 9. Veranderingen in natuurlijke populaties
- Klas 10 en 11. Overdenkend en bezinnend veranderen we de aarde.

Onderwijs en de rol van traditionele ecologische kennis

Sinds hun aanwezigheid in hun woon- en leefgebied hebben de Tikuna een enorme hoeveelheid aan kennis op gedaan over de onderlinge relaties tussen mens, dier en planten, de draagkracht en verantwoord gebruik van ecosystemen. Het vormde de basis voor het nemen van beslissingen en strategieën in veel praktische zaken als o.a. landbouw en visserij, gezondheid en medicijnen, bereiding van voedsel, onderwijs en natuurbescherming.

Door de kolonisatie en de introductie van westerse onderwijsvormen is het traditionele inheemse onderwijs ontworpen en gemarginaliseerd en vervangen door meer abstracte kennis en een westerse wijze van leren. Hierbij wordt in het geheel niet of onvoldoende rekening gehouden met de lokale context, cultuur, taal en omgeving. Bovendien komt het departement Amazonas qua onderwijs het slechts uit de bus in vergelijking met de rest van Colombia. Behalve dat de onderwijsresultaten vaak niet toereikend zijn is er ook sprake van verlies van culturele normen en waarden en kennis.

Als reactie hierop is er steeds meer behoefte aan de integratie van traditionele kennis in het onderwijs curriculum, waarvan in het bijzonder de kennis met betrekking tot de natuur en cultuur. Belangrijke redenen om deze kennis te integreren in het onderwijs zijn:

- 1) Het geeft inheemse jongeren (die zich vaak minderwaardig voelen dan niet-inheemsen) de kans te leren over hun oorsprong, identiteit en zo hun zelfbeeld te verbeteren;
- 2) Het verhoogt de kennis en betrokkenheid van jongeren in onderwerpen als cultuur, milieu, natuur en duurzaamheid;
- 3) De jongeren worden nieuwe voortdragers van deze kennis.

Echter, door persoonlijke omstandigheden heeft de betreffende docente het roer over moeten geven aan een andere docente met weinig ervaring en kennis van natuurwetenschappen. Om deze reden hebben we samen met de schoolleiding besloten het gehele proces op de voet te begeleiden en alleen te werken met 2 van de 6 klassen; namelijk klas 6 en 7 (601,602, 603, 701 en 702) met een totaal van ongeveer 170 leerlingen.

Aanleiding van het derde pilotproject

Net als de voorgaande pilots, komt ook deze voort als antwoord op het voorstel vanuit de lokale inheemse organisatie AZCAITA een eigen-onderwijs-model te ontwikkelen. In het kader van Project Yahuaraca hebben we sinds 2013 nauw samengewerkt met deze organisatie en de inheemse scholengemeenschap Francisco José de Caldas om dit voorstel te verwezenlijken.

Door middel van gemeenschappelijke bijeenkomsten en workshops met de inheemse ouders, leiders en docenten hebben we stap voor stap kunnen werken aan de ontwikkeling van een experimenteel pedagogisch leermodel gebaseerd op zes leermomenten; momenten die volgens de ouders essentieel zijn voor het overdragen van kennis, normen en waarden. Alhoewel het om een experimenteel model gaat waarbij lokale traditionele kennis kan worden geïntegreerd, worden de lesprogramma's wel degelijk gekoppeld aan de competenties van het Colombiaanse Ministerie van Onderwijs.

De **eerste pilot** werd uitgevoerd in 2015 met 5 docenten en de 110 leerlingen van klas 1 tot en met 5 van de lokale basisschool San Fernando in de Tikuna gemeenschap San Sebastián. De pilot was gericht op het integreren van traditionele kennis over de natuur en territorium, waaronder met name de Yahuaraca meren, in het onderwijs curriculum. Het was de eerste keer dat de 5 direct betrokken docenten een dergelijke ervaring op hadden gedaan; dat het mogelijk is het onderwijs aan te passen op de lokale context en lokale kennis, technieken en vaardigheden te integreren en combineren met dat van de westerse wereld.

Als vervolg op het succesvolle pilotproject in 2015 op het basisonderwijs, hebben we samen met de inheemse scholengemeenschap en betrokken docenten de **tweede pilot Geometría y Estrellas** ontwikkeld en uitgevoerd tussen november 2015 en juli 2016. Het doel van dit project was het integreren van lokale kennis in het studieplan van de zesde klas van het voortgezet onderwijs met in totaal 71 kinderen tussen de 10 en 16 jaar. Met als insteek inheemse en westerse kennis over het universum, hebben de kinderen geleerd over de oorsprong van het heelal, hemellichamen, sterrenbeelden en tegelijkertijd over geometrie door te leren werken en rekenen met hoeken, afstanden en geometrische figuren.

Tijdens de kennismarkt deelden de leerlingen van klas 6 en 7 hun kennis en ervaringen met de leerlingen van de andere klassen, docenten, ouders en andere bezoekers. Voor alle 500 deelnemers was er een typische Huitoto lunch bereid.

De Zes Leermomenten van het Pedagogisch Leermodel

- 1) **Lichamelijke en geestelijke vorming.** Omvat de initiatie fase van een nieuw leven. Het lichaam en geest worden gecureerd, genezen, voorbereid op een leven in de samenleving om ziekten, problemen etc. te voorkomen. Dit is een taak van de ouders, grootouders etc.
- 2) **Mondelinge kennisoverdracht.** Vindt plaats binnen de familie, genezers, de gemeenschap en de school. Het opdoen van kennis duurt het hele leven. Een persoon luistert en leert op ieder moment en op welke plaats dan ook van de mensen om hem heen.
- 3) **Beleven en praktisch ervaren.** Omvat het beleven, in de praktijk brengen wat de leerling eerder mondeling heeft aangeleerd. Alleen of onder begeleiding van ouders, grootouders, docenten etc. De leerling ontvangt kennis, ontwikkelt denk- en handelwijzen en technieken.
- 4) **Zelfreflectie.** De leerling analyseert zijn belevingen en ervaringen, deelt deze met zijn ouders, grootouders, medeleerlingen en docenten. Tegelijkertijd ontvangt de persoon nieuwe kennis van zijn omgeving. Het is een moment van zelf-training en zelf-perfectie.
- 5) **Terugkoppeling.** Omvat de daad van de eerder opgedane kennis en leerervaringen voortgekomen uit de zelfreflectie opnieuw toe te passen. Met toewijding verbetert de leerling zijn vaardigheden.
- 6) **Erkenning.** Het moment waarop de leerling bekend is en ervaren is met bepaalde vaardigheden, wat bovendien erkend wordt door zijn omgeving. De leerling kan de vaardigheid toepassen en het andere leerlingen aanleren.

In de volgende paragrafen geven we een korte beschrijving en foto's van enkele leermomenten zoals uitgevoerd in *Maloka de Saberes*, aangevuld met enkele foto's van de andere leermomenten.

Veldexcursies - Pilotproject Maloka de Saberes

Als onderdeel van de derde onderwijspilot Maloka de Saberes hebben 4 docenten en 170 leerlingen half mei 2017 kunnen leren over de vorming en veranderingen van het landschap en ecosystemen in de loop van de tijd, grondsoorten, flora en fauna. De veldexcursies werden georganiseerd en geleid door PAINÜ, de inheemse ecotoerisme organisatie.

Een bijzondere ervaring voor allen, vooral als je nagaat dat de meeste docenten en leerlingen maar weinig kennis hebben over hun omgeving en de meest dichtbijzijnde natuurgebieden, zoals het Yahuaraca merengebied, niet of nauwelijks kennen. Dat is waar het om draait binnen dit pedagogisch leermodel; het stimuleren van de leerlingen om behalve de westerse kennis ook te leren over hun eigen omgeving en cultuur waarbij de lokale en traditionele kennis hand in hand gaat met wetenschappelijke kennis van de westerse wereld.

Féria de Saber - Afsluiting Maloka de Saberes

Na vele dagen voorbereiding hebben we afgelopen 4 oktober het derde pilotproject Maloka de Saberes met succes kunnen afronden. Tijdens de -Féria de Saber-, of te wel de kennismarkt, onderdeel van het zesde leermoment -Aceptación- waren het de leerlingen van klas 6 en 7 van de middelbare school die hun kennis en ervaringen op interactieve wijze deelden met de andere leerlingen, inclusief die van de basisscholen, docenten, ouders en leiders van de gemeenschappen met een totaal van ongeveer 500 personen.

Verdeeld over 18 groepen werd het publiek middels een rotatie systeem door de leerlingen uit klas 11 langs ieder lokaal geleid met 10 a 15 minuten de tijd voor iedere expositie. Net als het geval was met de andere leermomenten was ook dit moment erg leerzaam en inspirerend voor de leerlingen en docenten zelf maar ook voor het publiek.

Congreso etnobiología – Quito, Ecuador

Met dank aan de ondersteuning van Vastenactie, de Nationale Universiteit van Colombia en het Ministerie van Cultuur van Colombia konden we in oktober 2017 deelnemen aan het Internationale Etnobiologie Congres in de FLACSO universiteit in Quito in Ecuador.

Met Yorley Iyuma, rector van de scholengemeenschap, en Camila Pérez, voorzitter van Fundación Grupo Proa als expositoren konden we onze ervaringen met Project Yahuaraca delen met het internationale publiek en een goede indruk geven over de oorsprong, voortgang en leerervaringen van de drie pilots in het onderwijs. Behalve de presentatie hebben we uiteraard deel genomen aan vele andere presentaties en discussie groepen. Al met al een erg leerzame ervaring en zeker de moeite waard om op deze manier ervaringen te delen op internationaal niveau en te leren van anderen.

Op de bovenste foto staan de 9 deelnemers van de vogeltraining, de eerste personen die een exemplaar van de veldgids -La Vida de la Selva Inundable- hebben ontvangen. Op de onderste foto presenteert Yorley Iyuma de pilotervaringen op het etnobiologie congres in Quito.

Resultaten

Project Yahuarca 2017

in het toegankelijk maken van traditionele kennis in o.a. onderwijs en toerisme

-*La Vida de la Selva Inundable*- dat is de titel van de veldgids. Tijdens de eerste en tweede fase van Project Yahuarca is er veel tijd gestoken in het vastleggen van traditionele kennis over de natuur van de overstromingsbossen en meren. Als resultaat van al het veldwerk en gesprekken met de kennishouders, hebben onze inheemse compañeros deze kennis weten vast te leggen in o.a. een veldgids. Deze veldgids hebben we eindelijk kunnen laten drukken.

Na verschillende revisies en enkele aanpassingen in de teksten en het ontwerp hebben we met ondersteuning vanuit het Extensión solidaria fonds van de Nationale Universiteit van Colombia, aangevuld met fondsen van Fundación Grupo Proa om zo 345 exemplaren van de veldgids te kunnen drukken.

De veldgidsen, die zonder winst oogmerk zijn gedrukt worden in de maanden maart en april 2018 verspreid onder voornamelijk de gemeenschappen in Leticia en Puerto Nariño. Met name onder de mensen die direct hebben bijgedragen aan de realisatie ervan, maar ook de scholen, docenten en de lokale inheemse toeristen initiatieven. Verder zullen we enkele exemplaren overhandigen aan lokale instellingen en stichtingen zoals Natütama en Omacha in Puerto Nariño.

Resultaten

Project Yahuarca 2017

Inheemse toerisme organisatie PAINÜ

Net als de voorgaande jaren hebben we als onderdeel van Project Yahuarca de inheemse ecotoeristische organisatie PAINÜ ondersteund in praktische zin, niet financieel. Zowaar de ondersteuning in 2013 en 2014 heel breed was; interne organisatie, logistiek, opmaken van tarieven, administratie en communicatie. Zo is in de loop van de tijd de ondersteuning minder intensief en voornamelijk gericht op administratie, communicatie en het op papier zetten van meerdaagse tours.

Door de vele praktische ervaringen, kano- en wandeltochten en educatieve excursies met kinderen, binnen- en buitenlandse toeristen heeft PAINÜ steeds meer ervaring gekregen in het organiseren en uitvoeren van dag- en meerdaagse tours en educatieve excursies met lokale scholen en universiteiten uit diverse regio's van Colombia. Stapsgewijs heeft de organisatie meer positieve bekendheid gekregen van lokaal tot internationaal niveau.

In het jaar 2017 was de ondersteuning voornamelijk gericht op het verbeteren van de communicatieve vaardigheden om zo de zelfstandigheid van de organisatie te bevorderen. Inmiddels kan de voorzitter José Yahuarcani relatief goed overweg met email en Whatsapp. Alhoewel een groot obstakel in Leticia en omgeving is het slechte bereik. Daarnaast hebben we Painü ook begeleidt in het bijhouden van de administratie en het ontwerpen en opmaken van meerdaagse plannen die gemakkelijk kunnen worden aangepast aan de wensen van de klanten.

Hieronder een kort overzicht van de bereikte resultaten van PAINÜ die voort zijn gekomen uit de praktische ondersteuning door de alliantie Stichting Mandioca en Fundación Grupo Proa:

- PAINÜ is de eerste inheemse ecotoerisme organisatie in het Colombiaanse Amazonegebied dat **officieel geregistreerd** staat bij de Colombiaanse overheidsorganisaties.
- Het bestuur heeft ervaring in het organiseren van dagtours, meerdaagse tours en educatieve excursies in lijn met de beginselen van het ecotoerisme.
- Een **hoge deelname vanuit de gemeenschappen**. In 2015 hebben 41 personen uit 6 gemeenschappen direct gewerkt met PAINÜ, als gids, assistent gids of kok.
- Een regelmatige toestroom van bezoekers en allianties met andere gemeenschappelijke toerisme initiatieven in de omgeving van Leticia en touroperators. **In 2017 hebben ze meer dan XXX bezoekers ontvangen** (van lokale tot internationale bezoekers en diverse groepen jongeren van scholen en universiteiten).
- Een **goed georganiseerde basisadministratie en boekhouding**. Sinds 2014 systematiseert en registreert PAINÜ alle uitgaven en inkomsten in een kasboek. Per jaargang worden de financiële gegevens overgedragen aan de Colombiaanse belastingdienst.
- Door de deugdelijke boekhouding is **PAINÜ financieel onafhankelijk**. Met het spaargeld kunnen de administratie- en onderhoudskosten worden betaald en kan er worden geïnvesteerd in nieuwe materialen.

Foto's van boven naar beneden: 1) Inhoud van 1 drybag voor iedere deelnemer; 2) een totaal van 9 drybags; 3) Groepsfoto van de 9 deelnemers, 2 vogelexperts en coördinator; 4) foto van de Royal Flycatcher, een zeer bijzondere vogel van het tierra firme bos.

Resultaten Project Integreren van Bird Monitoring in community-based ecotoerisme

Het voorstel Integreren van Bird Monitoring in community-based ecotoerisme dat wij hebben ingediend bij INNO-Fonds van het Wereld Natuur Fonds is ondersteund met 7.420 euro. Overeenkomst ondertekend op 15 februari 2017 door Stichting Mandioca.

De uitvoering stond gepland voor de maanden juni, juli en augustus 2017, echter door de hoeveelheid werkzaamheden met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa en de drukke bezetting van de vogelexpert Esteban Carrillo hebben we de uitvoering moeten uitstellen tot februari 2018.

Tijdens de voorbereidingsfase hebben we op aanraden van Esteban Carrillo besloten lichtelijk de thematiek en de methodologie aan te passen en zodoende de deelnemende inheemse gidsen voor te bereiden op het avitoerisme in Colombia en de eigenschappen en vaardigheden van een gespecialiseerde gids. Omdat volgens Esteban 12 personen een te grote groep zou zijn hebben we 9 personen deel laten nemen. Daarnaast leek het hem beter om in plaats van ons te focussen op de 5 minute bird count methode (5MBC), te focussen op het observeren van vogels langs diverse wandel- en kanoroutes door verschillende ecosystemen en habitats en ze gelijktijdig te identificeren aan de hand van visuele en/of auditieve kenmerken. Tenslotte, als voorbeeld voor de deelnemers, hebben we besloten de lokale inheemse vogelexpert Otto Valerio uit Puerto Nariño uit te nodigen.

Op het moment van dit schrijven is het eerste moment van de training reeds uitgevoerd. In de gemeenschap San Pedro de los Lagos hebben we een 3 daagse intensieve en erg leerzame training georganiseerd. Zie volgende paragraaf. De volgende 2 momenten staan gepland voor april en mei 2018.

Uitgevoerde activiteiten en resultaten

Voorbereidingsfase:

- Aanschaf materialen waarvan o.a.: 9x verrekijkers, 9x usb-sticks met geluidsopname van 564 vogelsoorten, 13x vogelboeken van Proaves (editie 2014), 13x drybags..
- Opmaken van een checklist van 564 vogelsoorten in het Colombiaanse Amazone gebied. Gecategoriseerd als in het vogelboek van Proave en voorzien van engelse, wetenschappelijke en spaanse namen.
- Opmaken van een database met geluidsopnames van alle 564 vogelsoorten, gecategoriseerd gelijk aan de checklist.

Uitvoering 1^e trainingsmoment:

- 3 daagse training in de Tikuna gemeenschap San Pedro de los Lagos, met overnachting, transport en eten.
- 9 deelnemers waarvan 5 Tikunas (Ángel Fernández, Alex Rufino, Luis, Daniel en Jaime Parente) en 4 Muinanes (Celimo, Jesús, Gory en Nestor Negedeka).
- 2 vogelexperts Esteban Carrillo (Colombiaan) en Otto Valerio (Tikuna), coördinator Kees van Vliet.
- 5 excursies waarvan 3 te voet en 2 per boot door verschillende ecosystemen en habitats. 1 ervaring met mistnetten.
- 3 momenten waarin alle vogels per dag werden geregistreerd (in de avonduren) en 2 presentaties door Esteban Carrillo.
- 133 vogelsoorten geïdentificeerd en geregistreerd waarvan 5 soorten onbekend waren voor de deelnemers.

Financieel jaaroverzicht Stichting Mandioca 2017

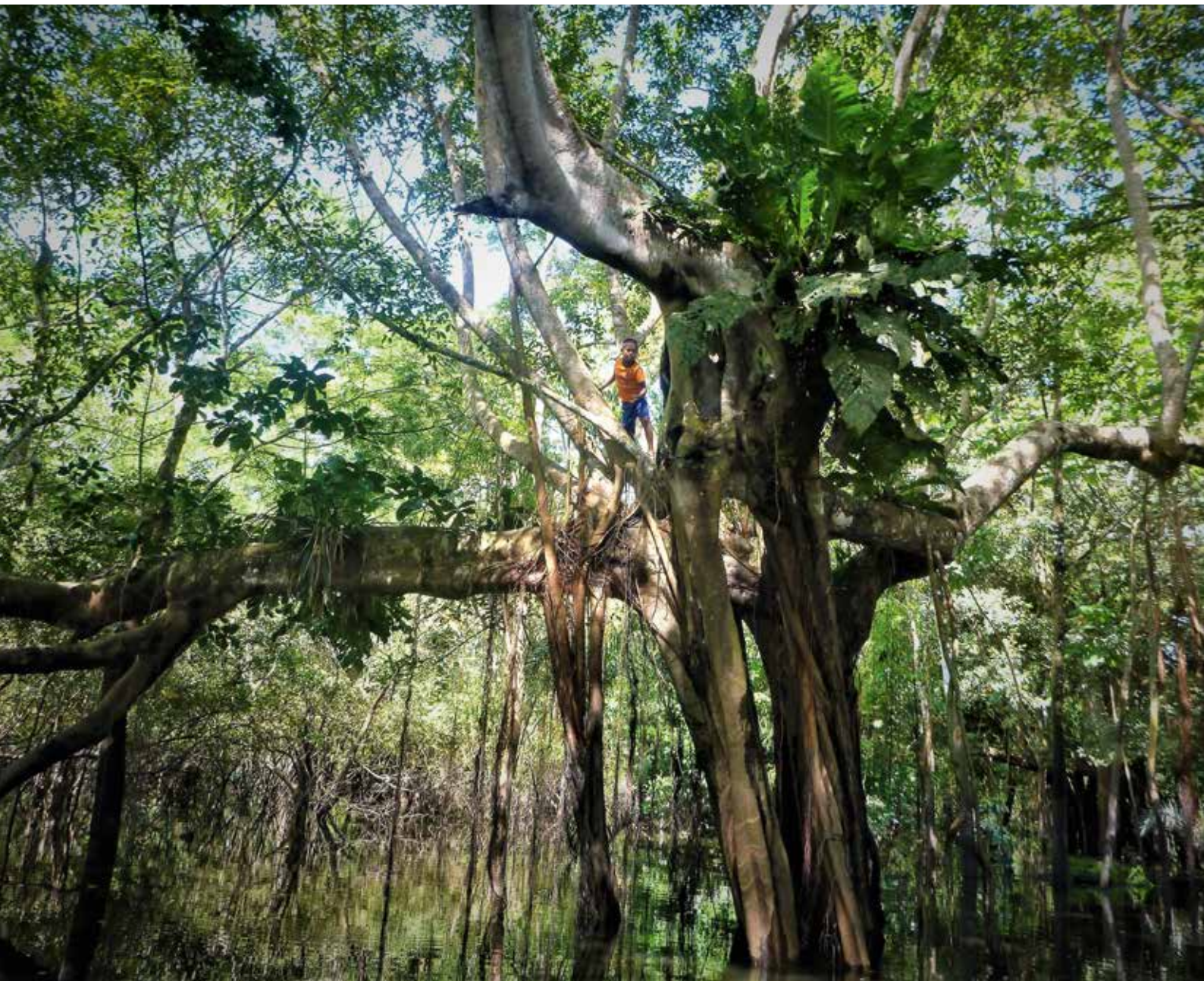
Balans 2017

De balans van 2017 staat op **12.892,08** euro (zie Tabel Balans 2016 op de volgende bladzijde). Het grootste deel van dit bedrag is gereserveerd voor de correcte uitvoering van het project gericht op het trainen van inheemse gidsen in birdwatching en -monitoring, grotendeels ondersteund door het WNF vanuit het INNO-Fonds. Door bepaalde omstandigheden kon de training niet worden uitgevoerd in 2017 zoals in eerste instantie gepland was. Een ander deel is gereserveerd voor het correct afronden van Project Yahuaraca dat na 5 jaar hard werken en diversen subprojecten in 2018 zal worden afgerond en plaats zal maken voor nieuwe initiatieven. Daarnaast is ook een klein bedrag gereserveerd voor het initiatief van de Bora-Muinane families dat gericht is op het revitaliseren van de inheemse taal en cultuur. Slechts een klein bedrag is gereserveerd voor de administratiekosten.

Baten en Lasten 2017

BATEN. Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten (zie Tabel Baten en Lasten 2016 op de volgende bladzijde) is er in het jaar 2016 een bedrag van 13.081,27 euro binnen gekomen op de rekening van Stichting Mandioca. In het kader van het meerjarige samenwerkingsverband van Stichting Mandioca met Kringloopwinkel de Wisselbeker uit Nootdorp heeft de Stichting net als vorig jaar 5.000 euro ontvangen. Daarnaast heeft de Stichting een overeenkomst afgesloten met het INNO-Fonds van WNF Nederland voor het uitvoeren van de training van inheemse gidsen in birdwatching en birdmonitoring, zie resultaten 2017 en plannen 2018.

LASTEN. De lasten van de Stichting in 2016 waren 6.392,56 euro. Een deel is besteed aan de aanschaf van de materialen voor het project ondersteund door het WNF vanuit het INNO-Fonds (1.921,72 euro), zie resultaten 2017 en plannen 2018. Het overgrote deel (2.858,89) is besteed aan de structurele begeleiding van het Onderwijs Instituut Francisco José de Caldas in het voorbereiden en uitvoeren van de derde onderwijspilot Maloka de Saberes. Dit proces vond plaats tussen januari en november 2017. Daarnaast is 1.026,37 euro besteed aan het ondersteunen van het initiatief van de Bora-Muinane families in het revitaliseren van de taal en cultuur.

Balans 2017

STICHTING MANDIOCA - BALANS	2013	2014	2015	2016	2017
ACTIVA	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017
Liquide middelen					
- Rabo Bedrijfstelerekening	11.681,57	1.096,12	7.165,79	5.188,42	12.119,69
- Rabo Vereningspakket	763,50	348,07	1.581,67	341,02	772,39
TOTAAL ACTIVA	12.445,07	1.444,19	8.747,46	5.529,44	12.892,08
PASSIVA					
Reserves					
Reserve Project Yahuaraca (2018 Afrondingsfase)	10.291,31	113,31	4.200,00	4.079,44	3.400,00
Reserve Project Mandioca nazorg	1.357,74	1.000,00	4.000,00	-	-
Reserve Project Educación Bora-Casa de Maloka				1.000,00	564,61
Reserve Project Training inheemse toeristen gidsen (WNF)	-	-	-	-	7.732,62
Reserve Beheer en administratiekosten	600,00	300,00	547,46	450,00	500,00
Overige reserve	-	-	-	-	-
Langlopende schulden	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	196,02	30,88	-	-	694,85
TOTAAL PASSIVA	12.445,07	1.444,19	8.747,46	5.529,44	12.892,08

Staat van baten en lasten 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN					
A. BATEN	2013	2014	2015	2016	2017
Collecten	1.857,51	304,45	170,83	-	-
Giften, schenkingen, donaties particulieren	5.070,00	1.084,85	525,00	250,00	650,00
Donaties goede doelen instellingen	3.250,00	6.610,00	12.200,00	5.000,00	5.000,00
Fondsen	13.740,00	1.920,00	-	-	7.420,00
Rentebaten en baten uit beleggingen	36,45	64,55	69,67	22,63	11,27
Overige baten	-	2.752,61	36,21	-	-
A. TOTAAL	23.953,96	12.736,46	13.001,71	5.272,63	13.081,27
LASTEN	2013	2014	2015	2016	2017
B. BESTEED AAN DE DOELSTELLINGEN					
Structurele en noodhulp	13.850,52	20.165,23	5.000,00	7.059,87	6.041,72
Aankoop en beheer	-	276,94	399,26	1.056,80	-
Voorlichting, educatie, bewustwording	-	2.752,61	-	-	-
B. Totaal besteed aan de doelstellingen	13.850,52	23.194,78	5.399,26	8.116,67	6.041,72
C. WERVINGSKOSTEN BATEN					
Werving baten	105,04	137,00	-	24,42	25,11
C. Totaal wervingskosten baten	105,04	137,00	-	24,42	25,11
D. KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	202,16	232,44	299,18	336,74	325,73
E. SOM DER LASTEN (B + C + D)	14.157,72	23.564,22	5.698,44	8.477,83	6.392,56
JAAR	2013	2014	2015	2016	2017
RESULTAAT Baten - Lasten (A - E)	9.796,24	-10.827,76	7.303,27	-3.205,20	6.688,71

Plannen 2018 van Stichting Mandioca en Fundación Grupo Proa

In 2018 heeft Stichting Mandioca in samenwerking met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa 3 projecten in de planning staan; 1) Afronding Project Yahuaraca; 2) Afronding en voortzetting Integreren van Bird Monitoring in community-based ecotoerisme; en 3) Maloka - Casa de Vida. Hieronder wordt per project een korte beschrijving gegeven over de plannen voor het jaar 2018.

Verder hebben we samen met de mensen uit de gemeenschappen in de omgeving van Leticia gepraat over het formuleren van een nieuw project dat gericht zal zijn op lokale gewassen en producten uit het bos. Producten die door het toepassen van eenvoudige (bereidings)processen een gevoegde waarde krijgen en zodoende voor een betere prijs verkocht zouden kunnen worden op de lokale markt en/of aan toeristen in Leticia. Dit onderwerp is namelijk meerdere keren ter sprake gekomen tijdens gedurende het afgelopen jaar. Alhoewel het nog te vroeg is om over een concreet voorstel te spreken, zullen we in 2018 zeker er aan werken.

1. Project Yahuaraca - Afrondingsfase

Wat ontbreekt er nog voor het goed afronden van Project Yahuaraca? Hieronder een korte verantwoording voor de geplande activiteiten voor het goed en correct afronden van dit meerjarige project dat met name gericht is op het toegankelijk maken van traditionele kennis en de toepassing ervan binnen het lokale/regionale onderwijs en lokale inheemse toerisme initiatieven zoals Painü.

1.1. Toegankelijk maken van traditionele kennis

Zoals beschreven in de resultaten van 2017 hebben we met financiële ondersteuning van Extensión Solidaria, een fonds voor sociale initiatieven van de Nationale Universiteit

van Colombia, 345 exemplaren kunnen drukken van de veldgids: La Vida de La Selva Inundable. De gidsen die we pas eind januari 2018 van de drukkerij hebben ontvangen gaan we verspreiden van maart tot en met mei 2018. De belangrijkste doelgroep zijn de betrokken inheemse Tikuna gemeenschappen in de gemeenten Leticia en Puerto Nariño dat zo ongeveer 80 km stroomopwaarts ligt ten opzichte van Leticia. De prioriteit gaat naar de mensen (de kennishouders) die direct hebben bijgedragen aan de inhoud van de gids, de scholen, de inheemse toerisme initiatieven en de betrokken gemeenschappen in het algemeen.

- 3 scholengemeenschappen met 18 dependances (basis- en middelbaar onderwijs)
- 7 community-based toerisme organisaties
- 15 inheemse gemeenschappen
- 3 inheemse organisaties AZCAITA, ACITAM en ATICOYA.

Behalve het verspreiden en uitdelen van de producten, worden met name de docenten en gidsen ook begeleid in het gebruik en toepassen van de veldgids.

Ook andere lokale en regionale instellingen en organisaties zullen de producten ontvangen, waaronder:

- Openbare bibliotheek Banco de República in Leticia
- Bibliotheek van de UNAL
- Fundación Natütama en Omacha in Puerto Nariño
- Corpoamazonia

1.2. Ecotoerisme organisatie PAINÜ

Alhoewel Painü de afgelopen jaren veel vooruitgang heeft geboekt en vrijwel zelfstandig functioneert is het belangrijk deze inheemse organisatie voor te bereiden op de komende jaren. Het is belangrijk met alle leden en andere direct betrokkenen uit de gemeenschappen de ervaringen van de afgelopen jaren te evalueren en plannen te maken voor de komende jaren. Wat zal er met Painü gebeuren als het van bestuur wisselt? Wat functioneert beter: gemeenschappelijke initiatieven of familiale initiatieven? Is het het waard voor een inheems initiatief zich te formeel te registreren bij de overheidsinstellingen, wat zijn de voor- en nadelen ervan? Dit zijn erg belangrijke vragen die beantwoord moeten worden, niet alleen voor Painü maar ook voor ons Stichting Mandioca en de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa. Behalve het evalueren zullen we ook in 2018 doorgaan met het praktisch begeleiden of ander gezegd het bijstaan van Painü, vooral op het gebied van communicatie en administratie. Dit zijn twee punten die al veel zijn verbeterd ten opzichte van 2013, maar die toch nog versterkt moeten worden.

1.3. In het onderwijs

Na de 3 succesvolle onderwijspilots (2015, 2016 en 2017) is het belangrijk samen met de scholengemeenschap, de schoolleiding, de docenten en de leerlingen de opgedane ervaringen omtrent de pilots te evalueren en gezamenlijk een plan te maken voor de komende jaren. De belangrijkste punten hierin zijn het ontwikkelen, voorbereiden en evalueren van lesplannen gebaseerd op het nieuwe pedagogisch leermodel. Deze activiteiten zullen uitvoeren tijdens studiedagen en of een studieweek die voor 2018 gepland staan voor de docenten van de scholengemeenschap Francisco José de Caldas 2018.

Begroting

De begroting voor de afrondingsfase van Project Yahuaraca is beraamd op 9.600 euro.

2. Project Integreren van Bird Monitoring in community-based ecotoerisme

Ondersteund door het INNO-Fonds van het Wereld Natuur Fonds met 7.420 euro. Overeenkomst ondertekend op 15 februari 2017 door Stichting Mandioca.

Door de drukke bezetting van Kees van Vliet en de ornitoloog Esteban Carrillo in 2017 is de uitvoering van dit project vertraagd en verplaatst naar 2018. Op het moment van dit schrijven is reeds het eerste moment van drie intensieve dagen aan training uitgevoerd in de maand februari 2018. Het tweede en derde moment staan gepland voor begin april en begin mei 2018. In de resultaten van 2017 wordt een korte beschrijving gegeven over de ervaringen en resultaten van het eerste moment. Vanwege het enthousiasme van de deelnemers en het werkelijk succesvolle eerste moment is de verwachting dat zij tussentijds hun vaardigheden verbeteren en vervolgens het tweede en derde moment ook goed zullen verlopen. Ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel zijn er enkele belangrijke aanpassingen gedaan omtrent de uitvoering en de aanpak van de training. Voor meer informatie zie resultaten op bladzijde 9 van dit jaarverslag.

Planning

- Februari 2018: eerste moment - intensieve training van 3 dagen met taken en begeleiding.
- April 2018: tweede moment - tussenevaluatie en intensieve training van 3 dagen.
- Mei 2018: derde moment - voorbereiding, eindevaluatie en deelname aan de Global Big Day. Een mondiaal event, georganiseerd door het digitale birdwatchers platform eBird van de Cornell University. De bedoeling is de deelnemers van de training hierop voor te bereiden en deel te laten nemen in het registreren van vogels tijdens deze dag.

Begroting en dekkingsplan

De begroting voor deze training is beraamd op 9.910 euro. Het projectvoorstel aan het INNO-Fonds, een fonds voor innovatieve projecten op het gebied van natuurbescherming van het Wereld Natuur Fonds, is goedgekeurd voor een bedrag 7.420. Het overige bedrag van 2.490 euro wordt gedekt door Stichting Mandioca. Voor de aanschaf van de materialen is reeds 1.921,72 euro uitgegeven in 2017.

Innovatief karakter van het project

Het avitoerisme neemt mondiaal toe en ondanks dat Colombia het rijkste land is van de wereld qua vogelsoorten, staat het avitoerisme in Colombia nog in de kinderschoenen. Vooral het Colombiaanse Amazone gebied dat in vergelijking met andere regio's relatief moeilijk toegankelijk is.

Het avitoerisme, birdwatching en birdmonitoring uitgevoerd door inheemse toerisme initiatieven met bezoekers is vernieuwend en speelt in op lokale, nationale en internationale behoeften:

- Avitoerisme is als kans benoemd door de mensen zelf;
- waardeert de kennis en capaciteiten van de inheemse bevolking;
- genereert nuttige kennis als input voor lokaal en regionaal onderwijs, onderzoeksinstituten en voor besluitvorming op lokaal tot internationaal niveau;
- versterkt de positie van de inheemse toerisme initiatieven op de toeristen en bird watchers markt;
- heeft een educatieve functie en verhoogt het bewustzijn van de deelnemende bezoekers omtrent de (bedreigde) flora en fauna en ecologische interacties;
- speelt in op het toenemende gebruik en toepassen van bird monitoring apps.

3. Lengua Viva & Maloka - Casa de Vida

Een ander initiatief en streven voor 2018 van dezelfde Bora-Muinane families is de bouw van een Maloka, door hen vertaald als -Casa de Vida- en in het Nederlands als Huis van het Leven. Voor de meeste inheemse groepen in het Colombiaanse Amazone gebied vormt de Maloka de basis van het leven. Het is als het ware een traditioneel kennis centrum, de plaats waar wordt geleerd, gedacht en geleefd. Het is waar het eten wordt bereidt, wordt genezen en waar verschillende generaties bij elkaar komen om dagelijkse onderwerpen te bespreken maar ook om kennis, ervaringen en verhalen uit te wisselen en spirituele aangelegenheden. Bovendien worden bij speciale gelegenheden andere families, clans en inheemse groepen uitgenodigd voor de traditionele feesten en rituelen.

Kijkend naar het proces dat de betrokken families de afgelopen jaren hebben doorlopen en de positieve resultaten op het gebied van het revitaliseren van de taal en bepaalde gebruiken, is de bouw van een maloka een logisch en nodige stap. Het zal hun identiteit versterken en enorm bijdragen aan het aanleren van o.a. de inheemse taal en tradities aan de jongeren. Op het moment van dit schrijven zijn de families reeds begonnen met de nodige voorbereidingen.

Daarnaast gaan we ook door met het begeleiden van het revitaliseren van de taal en cultuur van de Bora-Muinane families (zie resultaten 2017).

Aanleiding

Door onder andere de kolonisatie, religieuze missies, de rubberboom, het formele onderwijs en de hiermee gepaard gaande marginalisatie van de inheemse culturen zijn veel inheemse groepen steeds meer economische afhankelijk geworden van de dorpen en steden van de blanken. Net als vroeger worden de malokas die vandaag de dag worden gebouwd waargemaakt door middel van de zogenaamde

mingas, vergelijkbaar met het Nederlandse nabuurschap waarbij burens, familieleden en vrienden worden uitgenodigd voor een bepaalde activiteit waar meerdere mensen voor nodig zijn. Echter, de bouw van een maloka vandaag de dag in vergelijking met vroeger is dat tegenwoordig de meeste mensen die wordt uitgenodigd dagelijks moeten werken om hun familie te onderhouden en hun kinderen naar school te kunnen laten gaan en dus moeten kiezen tussen inkomsten of een minga. Daarnaast is er voor de mingas ook een grote hoeveelheid aan etenswaren nodig zoals vis en cassave die door het ontbreken van een grote rivier of schaarste aan ruimte niet altijd verbouwd kan worden op de akkers. Net als de benodigde materialen en gereedschappen die behalve uit het bos ook deels uit de stad komen waar ook weer geld nodig is voor transport.

Om deze reden heeft de Bora-Muinane Familie Negedeka-Jifichiu een verzoek ingediend aan Stichting Mandioca voor financiële ondersteuning voor het bouwen van de Maloka.

Wetende dat families zoals deze met ongeveer 500.000 (150 euro) per maand het niet breed hebben en het gezien de lokale context werkelijk moeilijk is een maloka te bouwen zonder financiële ondersteuning, lijkt het ons een belangrijk initiatief dat het ondersteunen waard is. Echter, onder de voorwaarde dat de benodigde arbeid de eigenbijdrage van de families is.

Begroting en dekkingsplan

Voor het werven van 4.000 euro hebben we gezamenlijk besloten een video van 2 a 3 minuten te maken en deze te publiceren op een crowdfunding website. Het video materiaal hebben we op reeds opgenomen gedurende de maand januari 2018. Het doel is om deze in april 2018 klaar te hebben om deze vervolgens te publiceren op een crowdfunding website gericht op ontwikkelingsprojecten.

